

Felolő szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. JANUÁR 22.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 17. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy hóra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mítással díjszabás szerint

A bécsi kerékkötő.

Kassa, jan. 21.

A történelem kétségbevonhatatlanul bizonyítja, hogy Ausztria mindig akkor volt a leggyöngébb és mindig akkor fenyegette a legnagyobb veszedelem, amikor legjobban sikerült neki Magyarországot függetlenségét abszorbeálni és amikor e miatt bajba került, mindig csak úgy sikerült neki magát megmentenie, ha visszatért a magyar függetlenség elismerésének útjára. Nagyhatalmi állása mindig akkor sülyedt a legmélyebb, amikor Magyarországot leigázva, nemzeti fejlődésében megbénítva, áldozatkészségének, lelkesedésének, hatalmi erőinek kifejtésében akadályozva volt . . .

Ez a történelem tanítása.

De mit ér az, ha a tanítást ott, ahol a döntés hatalma van, nem veszik figyelembe? Mit ér a nemzetnek a maga nagy történelmi igazsága, ha a kedvezőtlen körülmények folytán nem jut abba a helyzetbe, hogy azt érvényesítse? Politikai életünkben sajnos végzetünk, a bécsi felfogás az irányadó és a nemzet jóformán a maga meggyőződése ellenére kénytelen a maga politikáját ahhoz alkalmazni.

Mivel Bécsben a „nagyhatalmi“ állást szögezik szembe a nemzet függetlenségi törekvésével, a nemzet is, akarva nem akarva, kénytelen a maga alkotmányos erejét a nagyhatalmi állás követelményeivel szembe állítani, mivel ha nem tenné, nemzeti létének, állami függetlenségének alapvető feltételeit áldozná fel. Ugy áll tehát a dolog, hogy nemzetünk, habár tisztán látja azt, hogy a nagyhatalmi állásnak legdusabb erőforrása éppen a nemzeti függetlenség megteremtése volna és viszont a függetlenség legerősebb biztosítója a nemzeti szempontokkal összeegyeztetett nagyhatalmi állás volna, mégis kénytelen megtagadni a nagyhatalmi állás teljes kifejtéséhez szükséges eszközöket, mivel azok kielégítése, amíg ezek a tragikus viszonyok uralkodnak, rá nézve az öngyilkossággal volna egyértelmű.

Nekünk, ha élni akarunk, azt a kárhuzatos bécsi felfogást, mely a nagyhatalmi állást szembehelyezi a magyar nemzet létfeltételeivel, minden áron meg kell döntenünk és ezt a felfogást nem engedékenység, ha-

nem csakis a nemzeti alkotmány elentálló erejében rejlő nyomással lehet megváltoztatni és megsemmisíteni. Rendíthetetlen magatartást kell most s leginkább most nemzetünknek követnie a gazdasági politika terén, mert csak kitartásunk és akaratumk erejétől függ, hogy az önálló nemzeti bankot okvetlenül megteremtjük. Jogunk van hozzá és semmiféle törvény nemzetünket nem kötelezi, hogy az osztrák ellenség tetszése szerint irányítsuk nemzeti fejlődésünket s az ő kedvükért örökös rabságban éljünk. Hűségünk, lojalitásunk s ragaszkodásunk alkotmányos uralkodónk iránt rendületlen. Csakhogy ezt ne azzal bizonyítsuk be, ha vakon, szolgailag meghajlunk az udvari körök előtt, hanem ha kemény, kitartó és férfias munkával dolgozunk azon, hogy uralkodónkat rávezessük a nagyhatalmi állás valódi alapjára és hogy Bécsben tiszta tudatával birjanak annak: hogy a nagyhatalmi állás kifejtését egyenesen és határozottan a nemzeti törekvések teljesítésétől tesszük függővé.

Cserkészés a politikában.

(A helyzet. — A választói reform kitolása. — Apponyi a király előtt. — Az adóreform és a pártok.)

A politikai életben most mindenütt feszült figyelemmel varják a bécsi fejleményeket. A legellentmondóbb hírek vannak forgalomban, de bizonyosat tudni nem lehet. A magyar politika függő kérdéseiben ugyanis még semmiféle döntés sem történt. Sem a bankügyben, sem a katonai kérdésekben nem dől el a kocka semmiféle irányban, s csak tárgyalások vannak folyambaiban, a melyeknek befejezése rövid időn belül alig várható.

A képviselőházban sok szó esett Andrassy Gyula gróf belügyminiszter bécsi utjaról. Az a hír, hogy Andrassy-nak sikerült a választói reform tárgyalását elhalasztani, nagy örömet és megnyugvást keltett a függetlenségi körökben, akik olyképpen okoskodnak, hogy a mostani bizonytalan helyzetben lehetetlen ilyen fontos javaslatot nyugodtan tárgyalni. Beszéltek új képviselőválasztásról is, mint olyan eshetőségről, amely a helyzet miatt könnyen elkövetkezhetik még a függő kérdések megoldása előtt.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter ma este utazik Bécsbe és a király pénteken fogadja kihallgatáson. Utazása nagy érdeklődést keltett a képviselőházban. Beavatott politikusok megerősítik azt a hírt, hogy Apponyi a még mindig betegeskedő Kossuth Ferenc helyett megy a királyhoz, hogy a helyzetről és a bankkérdésről jelentést tegyen. Az alkotmánypárt és a néppárt most tárgyalta az adójavaslatokat, a melyeket egyhanguan elfogadtak. Mindkét értekezleten

megjelent és beszédet mondott Wekerle Sándor miniszterelnök is, aki sorra megcáfolt az alaptalan vádakot, a melyekkel az adóreform ellenségei elő szoktak állani.

A bécsi sajtó által szélnek eresztett s a régi rendszer emberei által kétségtelenül ügyesen kezelt mende-mondákra igen energikusan cáfol rá a féléhivatalos „Magyar Távirati Iroda“, melynek erre vonatkozó jelentése így hangzik:

Mindazon hírekkel és híresztelésekkel szemben, a melyek válságot jósolnak vagy kombinálnak, a Magyar Távirati Iroda illetékes helyről vett értesülése szerint kijelentheti, hogy ezek a jóslások és kombinációk nem a helyzet ismeréséből, hanem ellenkezőleg, éppen annak nem ismeréséből származnak. A magyar kormány kebelében teljes egyértelműség áll fenn és mindazok a legfelsőbb kihallgatások, a melyek eddig történtek és a melyek esetleg még folytatódni fognak, a kormány kebelében történt egyhangú megállapodások folyamánai. Az illetékes körökben azokat a mesterségesen szított hangulatokat, amelyeknek talán személyi vonatkozásai lehetnek, nem tartják olyan természetűeknek, a melyek a kormány szolidaritásával szemben messzebbmenő következményekre vezethetnek.

Minden áron gyilkos kell.

Papp Bélát Kassára hozták.

Az ügyészség fogázába.

Két napig fogva tartják Papp Béla volt városi díjnokot, egy rettentő bűn gyanuja alatt. Azzal gyanúsítják a szerencsétlent, hogy meggyilkolta Hajnal Lidiát. Ez a vád amilyen vakmerő, olyan ostoba. Csak a mindenáron eredmény után kapkodó, logikátlan nyomozás tud belekapaszkodni. A józan ész tagadja a gyanu minden betűjét, mert hiszen adatok bizonyítják Papp Béla alibi-jét, szemtanuk állítják, hogy a kérdéses időben az Otthon kávéházban tartózkodott. Az a körülmény, hogy tagadja, mintha Hajnal Lidiát ösmerte volna, bár bizonyos, hogy ismerte — nem számít. Ha a nyomozást vezető rendőrség bármely tagja kerülne hasonló helyzetbe, az se cselekednék másképp. Az ember ártatlanságának tudatában egyszerre akarja lerázni a bűn gyanuját s olyan állításokat is megkockáztat, amik nem felelnek meg. Lényegtelen, ismerte-e Papp Béla a meggyilkolt leányt! Akárki ismerhette, hiszen a mindenki nője volt! Az, hogy ismerte, még nem bizonyítja, hogy meg is gyilkolta volna, amikor a tett idején nyilvános kávéházban tartózkodott. Meg aztán, ha ő a gyilkos, csak nem menekül Kassáról — a fővárosba. Mint a kassai viszonyokkal ismerős ember, jól tudhatta, hogy sehol sincs olyan biztonságban, mint itt nálunk. Nem Papp Béla a gyilkos, ezáltal a rendőri buzgóság végzetes meghurcolásba döntött egy ártatlan embert. Amit a pesti lapok állítanak, hogy a kassai rendőrség kinyomozta, miszerint Papp Béla a gyilkosság estéjén nem volt az Otthon kávéházban, — ez a hír

alapos tévedésen alapul. Ott volt az édesapjával, látta a főpincér, akár 10 tanu is igazolja, hogy este fél 8 órától a budapesti személyvonat indulásig ott tartózkodott s egy percre sem hagyta el a kávéházat.

Ezt a rettentő gyanút a kassai rendőrség találta ki. Ne gondoljuk azonban, hogy valami különös kombináló tehetséggel Papp Béla a rendőrséggel egy udvaron dolgozott. Jól ismerték, azt is tudták róla, hogy mint szenvedélyes akt-fotografus a rossz hírű nők társaságában sokat fordult meg. Az is köztudomású volt, hogy állását bizonyos elszámolatlan pénzek miatt elhagyta. És miután Kassáról való eltávozás, a gyilkosság tényével egy estére esett: kész volt a nagy kitálás. Azon az alapon indult meg a gyanu, hogy hirtelen eltűnt, hogy sokat forgott a nők között! Valóban ha nem lenne olyan felháborító, hát mulatni is lehetne rajta. Persze, ha a rendőrség nem akart volna, minden áron valami eredményt produkálni, akkor azzal a fáradsággal, amit a riporter is elvégez, megtudhatta volna, hogy Papp Bélának nem lehetett ideje a gyilkosság elkövetéséhez, mert egész idő alatt az Otthonban volt.

A gyanusított Kassán.

Pap Bélát, akit tegnap Cselényi rendőrkapitány a fővárosban is faggatott, ma magával hozta Kassára. A délelőttöt a rendőrségen töltötte, ahol újból kihallgatták. Pap Béla *rendületlenül hangoztatja ártatlanságát*. Első zavarában több gyanút keltő vallomást tett ugyan, de alibije kassai szemtanúkkal igazolható lesz. A rablógyilkosság ügyében, hamarosan befejezik az ellene indított vizsgálatot s kiderül, hogy nincs része benne. Nagyobb baj, hogy sikasztás bizonyult reá, amiért az ügyészség most hivatalból emelt ellene vádat. Pap Béla ugyanis, Komjáthy megbízásából a színházi jegyszelvényeket kezelte s decemberben negyszáz koronát megközelítő összeggel nem tudott elszámolni. Ezt a hiányt családja ugyan pótolni kész, de mivel a cselekmény hivatalból üldözhető, az ügyészség ellene a vádat megtette.

Az ügyészségen.

Pap Bélát ma délelőtt a rendőrség további intézkedés végett átkísérte a kassai ügyészséghez, ahol egyelőre vizsgálati fogsgában tartják. Ma küldte át az ügyészségnek a rendőrség azt a fényképet, melyen Pap Béla katonai ruhában van lefotografálva. A gyanusított fiatalember védőjéül Gábor Herbert dr. kassai jeles kriminalistát nevezte meg, aki védenca szabadlábra helyezése érdekében megkezdte munkalkodását.

Tovább nyomoznak.

Cselényi Béla rendőrkapitány, aki ma reggel érkezik Kassára, tovább vezeti a rablógyilkosság ügyében a nyomozást. Ma újabb tanu kihallgatása történt, a rablógyilkossággal összefüggésben álló ügyekkel. Több gyanusított személy megfigyelés alatt áll, ami annak a bizonyítéka, hogy a rendőrség Pap Bélában korántsem látja bizonyosan a rablógyilkost, mint azt egyes lapok feltűntetik.

Mit mond Cselényi?

Egy fővárosi hírlapíró tegnap megkérdezte Cselényi Bélát, mi a véleménye Pap Béla letartóztatásáról:

Cselényi kijelentette, hogy bár Pap Béla ellen sok gyanuok merült föl és kötelelősszerűen le kellett tartóztatni, mégsem hisz a bűnösségében. Több tanu ugyanis egybehangzóan azt vallja, hogy egyenruhás

ember volt a merénylő. A meggyilkolt Hajnal Lidi takarítónője vallomásaiban azt mondja, hogy a gyilkosság estéjén, hét órakor benyitott a leányhoz s a szobában, háttal állva látott egy férfit, akin egyenruha volt. Egy kassai kereskedő pedig nyolc óra tájban járt abban az utcában, ahol a leány lakott s észrevette, hogy egy altiszt rohan a vasut felé. Abban az irányban vérvonokat is találtak. Többen tudják, hogy Hajnal Lidinek volt az utóbbi időben egy altiszt szeretője. Valószínű, hogy ez volt a gyilkos. Az altisztet is nyomozzák.

Zsebtolvaj a színházban.

Rajta kapták óralopáson.

Tegnap este a *Szerencse fia* vigjáték előadása után, a földszinti ruhatárban rajtasztott egy vakmerő zsebtolvaj.

Szoukop Sándor, kassai könyvkötő mester amint a tologásban télikabátját fel akarta venni, észrevette, hogy egy elegáns ember hozzá üdődik. Azonnal órája után nézett, megdöbbenve látta, hogy az mellényéből eltűnt. Azonnal a mellette álló urat gyanusította s nagy lármát csapott. A közönség is figyelmes lett a zajra s ragorsan tovább siető idegent többen karon ragadták.

— Az órámat lopta el!

— Rendőr! Rendőr!

— Vissza az órámat! — ilyen kiáltások hangzottak.

A meggyanusított idegen felháborodva utasította vissza a vádat s az elősiető Sárosi Árpád rendőrtiszthez folyamodott, hogy védje meg az inzultusok ellen. Egyuttal készséggel beleegyezett abba, hogy megmozgassák. Sárosi megtapogatta az idegen zsebeit, azonban az órárt nem találta. Már majdnem megmenekült volna az idegen, ha egy másik rendőrségi tisztviselő a folyosóra nem viszi. Ott újból átmotozta a zsebeit, sőt a téli kabátját is. És nagy meglepetésre előkerült az óra. A zsebtolvaj egy kendőcskébe burkolva, téli kabátjának belső zsebébe rejtette a lopott órárt.

Persze a tolvajt nyomban a rendőrségre vitték, hol kiderült, hogy az illető Pollák József notorius zsebtolvaj, aki lopásért legutóbb is 16 hónapot ült Bécsben. Kihallgatása alkalmával nagyon cinikusan viselkedett. Egy társával jött Kassára, de azt nem akarta megnevezni.

— Találják meg mint az órárt! Én nem vagyok rendőr!

Nem árulom el! — így beszélt a zsebtolvaj.

A rendőrség a zsebtolvajt ma reggel átadta az ügyészségnek.

HIREK.

— Városi estély. A „Városi Estély”, rendezőse közli, hogy az estélyre külön meghívókat nem küldenek, csupán csak a jegy megváltásakor kell bejelenteni, hogy a jegy ki részére váltatik. Jegyek az összes könyvkereskedésekben kaphatók. Egyidejűleg felkéri a rendező bizottság az estélyen részt venni akaró hölgyeket, hogy ott lehetőleg egyszerű ruhában megjelenni sziveskedjenek. Miután Neogrady képek kisorolása az estélyen csak az esetben történhetik meg, ha sorsjegyek időközben elkelnek, fel-

hívjuk a közönség figyelmét, hogy a sorsjegyek az összes könyvkereskedésekben kaphatók darabonként 50 fillérért és hogy a nyereménytárgyak Maurer Adolf kirakatában (Városház épület) láthatók.

— A kassai munkásgimnázium. Az „Uránia” munkásgimnázium kassai nagybi-zottsága a vármegyeháza közgyűlési termében január hó 24-én, vasárnap d. e. 11 órakor tartja ülését. Napirend: Dr. Puky Endre alispán, díszelnök: Megnyitó. Dr. Blánár Béla ügyv. elnök: A munkásgimnáziumok. Bóbita Endre igazgató: Beszámoló az elők. bizottság működéséről. A nagybi-zottság megalakulása.

— Társadalmi zsur. A f. hó 24-én, vasárnap d. u. 5 órakor kezdődő zsur iránt mint hírlík általános és igen élénk az érdeklődés, de hiszen ez igen természetes is, ha a szép és valóban érdekes s ami a 16 művészi programot végig olvassuk. Egy „Praeludium és Fuge” Rieding Öszkártól, egy Svendson Romance, Pablo de Sarasate, egy Gounod-Bach-féle Ave Mária, a legkényesebb művészi kiválmakat is ki kell hogy elégítse. Ez utóbbit már volt alkalma a műértő közönségünknek hallani kitűnő katonai zenekarunk előadásában, általános tetszést aratva. A fiatal előadó művészek pedig egytől-egyig minden tudásukat és ambíciójukat helyezik majd abba, hogy a bizonyára nagy számban megjelenő díszes közönséget, előadásukkal a legteljesebb mértékben kielégítsék. A vasárnapi zsur az előjelekből ítélve látogatottság tekintetében az eddigieket bizonyára jóval felül fogja mulni.

— Egyházi közgyűlés. A kassai ág. hitv. evang. I. Egyházközségnek január 24-én délelőtt 11 órakor iskolánk emeleti termében tartandó közgyűlés tárgyai: Jegyzőkönyv hitelesítés. Jelentés az egyház múlt évi gyászáról. Az elhunyt egyházfelügyelő helyére új egyházfelügyelő választása. Jelentések az elhunyt egyházfelügyelő irat-tárában előtálat okiratok, értékek és irományok átvételéről. Dr. Maléter István isk. felügyelő lemondása. Elhunyt rendes presbiterek állásainak betöltése. A helyi 1907—08. évi gyámintézeti számadások megvizsgálása. Egyházi és iskolai számadások megvizsgálására bizottság kiküldése. Freudenberg Adolf kérvénye a paplak megvételére vonatkozólag. Öelschlager Dóra isk. szolgáló fizetésjavítás iránti kérvénye. „Vallásügyi szövettség”-be való belépés. Eperjesi theol. ifjak által tartandó „Vallásos-estély” ügye. Strasser Sándor isk. székli tag lemondása. Spielmann E. gondnok jelentése néh. Lehrner Paula hagyatékáról. Folyó ügyek.

— Honnét veszünk majd citromot. Az elpusztult Messzina volt a világ citrom-piac. Epen készen áll a citrom a szedésre, de a kereskedelem teljesen megszűnt. Nincsen munkáskar, mely leszedné a gyümölcsöt a fáról, nincsen, aki folytatná a kereskedést, nincsen, aki azt elcsomagolná és nincs helyiség, ahol azt elraktározni lehetne. Angolországból, Franciaországból és Svájc-ból már odaérkeztek a rendes vásárlók, de senki sem fogadja azokat, mert nem állnak rendelkezésre a munkáskézek. Se narancsot, se citromot, se olajbogyót és a rokon, ott termő gyümölcsfajokat nem szedi senki, hisz Messzinában a legnagyobb citrom-csomagoló helyiség is beszakadt, maga alá temetve 60 munkást, akik a legnagyobb kiviteli vállalat szolgálatában állottak. És bár a földrengés a gyümölcsökben is nagy kárt okozott, de elpusztított Messzinában mintegy 2 milliárd már leszedett citromot és narancsot. Most megfelelő munkaerő hiányában a fákon pusztul el a le nem szedett citrom,

Pilseni sör a Kaszinó-vendéglő helyiségében [Fő-utca 82. sz.]

Naponta friss csapolás

Az étteremben: 1 korsó 17 kr.; 1 pohár 11 kr.

A sörcsarnokban: 1 korsó 16 kr.; 1 pohár 10 kr.

— Vasár- és ünnepnapokon **Müncheni Kindlbräu** kimérése. —

melynek ára mindenütt felszökött és megehetik, azaz most már bizonyos, hogy úgy lesz, hogy Californiából kell majd földözünk déligyümölcs szükségletünket és a földrengés sujtotta vidék esik ezen évről-évre visszatért rengeteg jövedelmétől is. Ezen pedig most már semmi sem segíthet.

— **A kényelmes bakter.** Megérdemelt tragédia érte utól a nyiregyháza-kisvárdai vasut egyik örét. A minap az osztálymérnöknek feltűnt az éjszakai félhomályban az ör mozdulatlan feszes alakja. Megállította a vonatot s akkor látta, hogy akit ő örnek nézett, az egy jámbor — madárijesztő. Az ör ugyanis kötelességének teljesítése helyett a hideg téli éjszakákon a ruhába öltöztetett fababut állította az órház elé, mialatt jól fűtött hajlékában az igazak álmát aludta. A nyiregyházi távirat, mely az esetről számot ad, elhallgatja a lelkiismeretlen örnek a nevét, akit az üzletvezetőség nyomban elbocsátott.

— **Halálozás.** Vibornai és szegilongi özv. Mudrány Jánosné, szül. mikófalusi és sajónémeti Bekény Franciska urnó 74 éves korában Kassán elhunyt. Ma délután temetik s Kassáról Szabolcsba a családi sirboltba helyezik. — **Makovics Károly** nyug. postatitkár élete 56 évben Kassán elhunyt.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejártua szobák. Részgyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház.

— **A sasfiók.** Edmond Rostand nagyhatalmú verses drámája A sasfiók szombat este ismét színrekerül. A reichstadti herceget Étsy Emilia játsza, akinek előkelő művészete ebben a szerepben a közönség teljes érdeklődésével találkozik. Flambeau — Faragó Ödön lesz, aki értékes művészi sikereit ezzel a szerepével egy újabb babérral gyarapította. A sasfiók szombati előadására jegyek már most válthatók.

— **Tosca opera — Kassán.** Az ideai szini évad egyik legérdekesebb előadása kétségkívül Puccini a világhírű olasz mester *Tosca* című operájának a bemutatója lesz. A nagy hatású dalmű előkészületei már annyira előhaladtak, hogy a Tosca premierjét az igazgatóság a jövő hét csütörtökjére kitűzte. A próbák közel négy hónapja foglalkoztatják a társulat énekes személyzetét. Simándi karmester teljes odaadással fáradozik, hogy az opera bemutatója kellő sikerrel járjon. S azt hisszük, annyi ambíció és művészi buzgalom nem vész kárba, az opera teljes hatása már most biztosítva van. Tosca címszerepét Váradi Margit és Nagy Aranka felváltva éneklék. A premieren Váradi Margit éneklé az erős drámai szerepet. A tenor partira Komjáthy János szerződést kötött lovag *Ferrari* olasz tenoristával, aki Cavarodonit éneklé. A zenekart az opera előadásra külön kibővítik s a zenekari tagok számát megkétszerezik, hogy a mű orkesztrális szépségei teljes mértékben érvényesüljenek. A kiállításra is nagy gondot fordít Komjáthy, amennyiben ez alkalomra külön fényes díszleteket és jelmezeket rendelt. A premierrel együtt három estén kerül színre a *Tosca*. Tekintettel a dalmű premierje iránt nyilvánuló érdeklődésre előjegyzéseket már most elfogad a színház.

Színházi műsor:

Csütörtök: ujdonságul először: *Virraszt a szerelem*. Vigjáték.

Péntek: *Virraszt a szerelem*.

Szombat: *A sasfiók*. Verses dráma.

Vasárnap: d. u. *Szép Ilonka*, este *A mádi zsidó*.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése

Budapest, jan. 21.

Az adóreform tárgyalása.

A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt, aki délelőtt 10 órakor nyitotta meg az ülést.

Az elnöki jelentések után folytatták az *adóreform* tárgyalását.

Az első szónok *Buzáth* Ferenc volt, aki a néppárt nevében elfogadja a javaslatot, majd polemizál Vázsonyival.

Nagy Sándor az adóreformot a magyar viszonyoknak megfelelőnek tartja. Megállapítja, hogy a javaslat a kiscgazdák terhein sokat fog könnyíteni.

Elnök ezután szünetet rendelt el.

Szünet után *Sándor* Pál szólalt fel. A javaslat sérti a városi polgárság érdekeit, épen ezért megmozdult ellene a fővárosi polgárság. A javaslat csak a nagybirtokosoknak kedvez. A földbirtok maximális adókulcsa jóval alacsonyabb, mint a kereskedőké és iparosoké. Támadja a „gutgesinnt” elemet, amely alatt a kormánypártiakat érti.

— *Farkasházy* közbeszól: Kik azok?

— *Hellebronth*: A te őseid voltak azok!

— *Farkasházy*: Nem igaz!

— *Hellebronth*: Akkor nyulbőrt árultak! (nagy zaj.)

— *Farkasházy*: Szemtelen!

Hire jár, hogy *Farkasházy* még az ülés folyamán provokáltatta *Hellebronth*ot.

Ezután *Sándor* Pál folytatta beszédét és statisztikai adatokat hoz fel a nagybirtokok tultengésére vonatkozólag.

Rakovszky István: Még olvasni sem tud!

Sándor Pál: Mégis csak szemtelenség.

A néppárton nagy zaj támad, valamennyien felugrának és kiáltják: Ki vele! Ki kell dobn! Rendre!

Végre az elnök lecsillapítja a zajongókat és *Sándor* Pált rendreutasítja.

Végül *Sándor* Pál befejezi beszédét és határozati javaslatot nyújt be, amelyben a kormányt utasítani kéri, hogy javaslatát vonja vissza.

Válsághirek.

Budapest, jan. 21.

A képviselőház folyosóján ma nagy izgalommal tárgyalták a válságról szóló híreket és különösen *Apponyi* Albert gr. bécsi útjáról beszéltek sokat. Várták *Apponyi*t is, de ő nem jelent meg. Félhivatalos jelentések szerint utjának csak *informatio jellege van*.

A Házban az a hír is elterjedt, hogy *Justh* Gyula meghívást kapott a királyhoz. *Justh* a kérdezősködőknek a következőleg válaszolt: Nem tudok a dolgról, de nem is cáfolom meg.

Kormánypárti körökben a helyzet általában válságosnak találják és a közeli napokban máris jelentős eseményeket várnak.

A balpárt értekezlete.

Budapest, jan. 21.]

A balpárt ma délután értekezletet tart, amelyen elhatározzák, hogy bizottsági tagságukról lemondanak és ezen az ülésen fogják megállapítani az adóreform vitájában követendő magatartásukat.

Rakovszky a királynál.

Budapest, jan. 21.

Néppárti körökben szenzációs eredményt várnak *Rakovszky* István kihallgatásáról, akit a király e napokban fog magához rendelni.

Thaly esküje.

Bécs, jan. 21.

Thaly Kálmán képviselő ma tette le a v. b. titkos tanácsosi esküt.

Földrengés.

Baja, jan. 21.

Baján ma éjjel nagyobb mérvű földrengést éreztek.

Nyilt tér.

Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Gyógyszertár-átvétel!

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy Székely-Doby Géza urnak a városháza mellett levő „isten-szem”-hez címzett gyógyszerárát megvettem.

A gyógyszerárát lassanként át fogom alakítani a modern igényeknek megfelelőleg és a leglelkiismeretesebben, a közegészségügyi törvényeknek rendelkezése szerint fogom azt vezetni.

Nagybecsü bizalmát kéri

kiváló tisztelettel:

Puky Miklós
gyógyszerész.

Kassa, 1909. január hó 20-án.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. évi jan. hó 21-én (páros)

Virraszt a szerelem

Vigj. 4 felv. Irták Flers és Caillavet.
Fordította Góth Sándor.

SZEMÉLYEK:

Jouvigny marquise — — —	Vágóné
Gróf Jouvigny André — — —	Bársony Aladár
De Morfontoine grófné — — —	Fáy Flóra
Bernier Sophie — — —	Lugosy Irén
Vernet Adolf — — —	Ujvári Lajos
Carteret — — —	Bartha István
Carteret Jaqueline — — —	Étsy Emilia
Az abbé — — —	Faragó Ödön
Rose — — —	N. Bodroghy Lina

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel:: tételek mellett eladó. ::
Bővebbet Dr. **SZAUBERER** és Dr. **HERCZ** ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű szén-savban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és hugyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.
Kutkezelőség és központi iroda:
EPERJES.
Igazgatóság: **BUDAPEST.**
IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.
Kapható Kássán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

OOOOOOOO OOOOOOOO

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak **FÉLARON** szerezhetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL

Kassa fő-utca 103.

Közös egyenruhakat átveszélő honvédségi egyenruhákért.

OOOOOOOO OOOOOOOO

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadhatnak. — Cim a kiadóhivatalban.

Makulatura papir

||| kicsiben és nagyban |||
||| jutányos áron kapható |||

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kássán,
Kossuth L. 16. (Bejárat a Fazekas-utca felől)

Szatócsok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala
Kossuth Lajos-utca 16.

Murányi József kiadó.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyósámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

FELDMANN HERMAN KAS A.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiú-ruha áruháza Fő-u. (Megyeház.)

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Kássán 40 év óta fennálló

férfi-, fiú- és gyermekruha áruházamat

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentúl összes áruimat

szigorúan betartott szabott árak

mellett árusítom. — Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesznek tüntetve. — Raktáramat a legfinomabb — nagyjából — saját készítményű férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel, melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanúsított szives bizalmat megköszönni szerencsém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez
finom és divatos gyapjuszövetekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

FELDMANN HERMAN.

ooo LELKIISMERETES MUNKA. ooo

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője.

ooo Tessék költségvetést kérni — díjtalan. ooo

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ||| **KORONA SÖR** ||| **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a sörfőzde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfőzde söre méretik ki.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.